

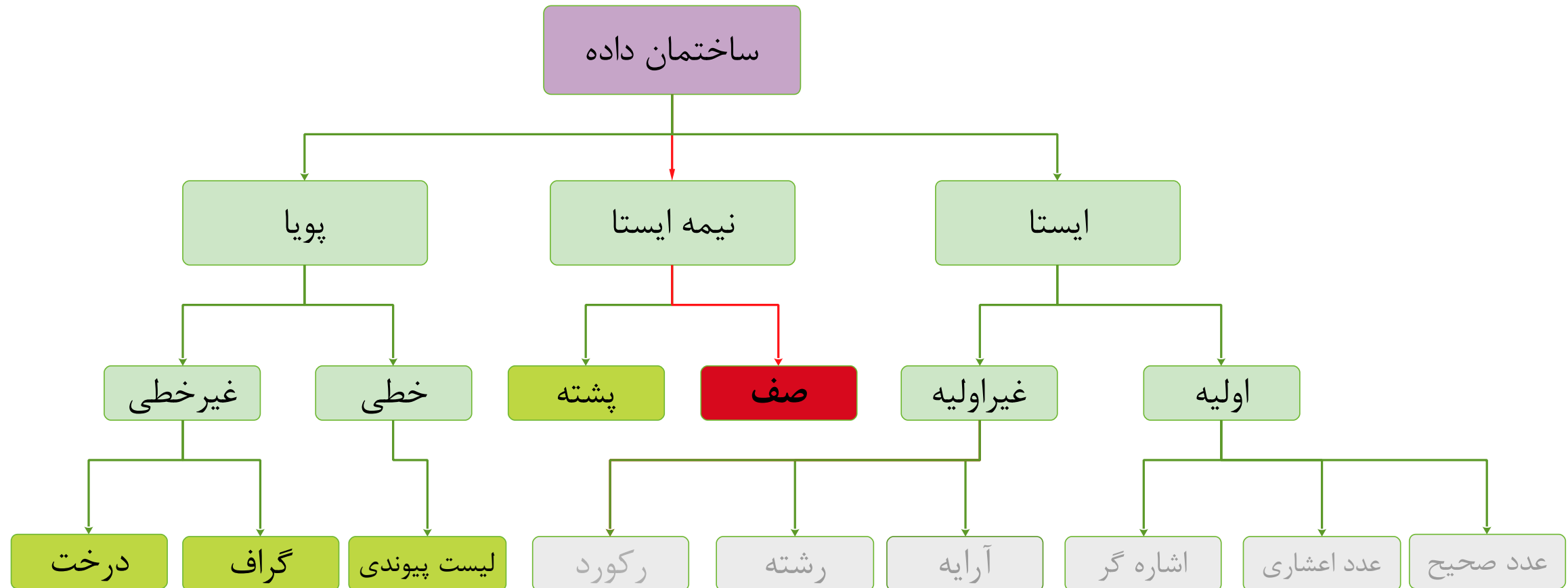
ساختمان داده‌ها و الگوریتم‌ها

فصل سوم (جلسه دهم)

فهرست مطالب

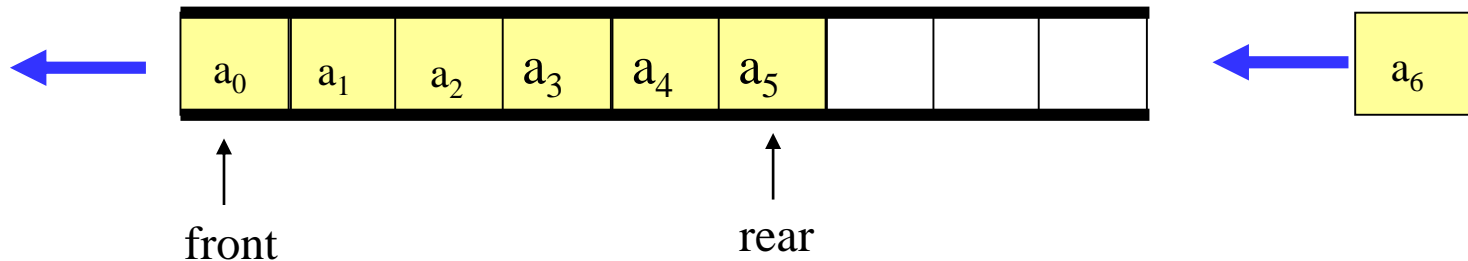
- ❖ مقدمه‌ای بر الگوریتم‌ها و مفاهیم پایه
- ❖ معرفی پیچیدگی زمانی و حافظه‌ای و روشهای تحلیل مسائل
- ❖ **معرفی ساختمان داده‌های مقدماتی و الگوریتم‌های وابسته به آنها**
 - آرایه
 - **صف**
 - پشته
 - لیست پیوندی
- ❖ تئوری درخت و گراف و الگوریتم‌های مرتبط
- ❖ الگوریتم‌های مرتب‌سازی و تحلیل پیچیدگی مربوط به آنها
- ❖ مباحث تکمیلی در ساختمان داده‌ها

دسته بندی ساختمان داده‌ها

Queue (صف)

- A queue is an ordered list in which all **insertions** take place at one end and all **deletions** take place at the opposite end. It is also known as First-In-First-Out (**FIFO**) lists.

Abstract Data Type of queue

S.Najjar.G@Gmail.com

structure *Queue* is

objects: a finite ordered list with zero or more elements.

functions:

for all $queue \in Queue$, $item \in element$,

$max_queue_size \in$ positive integer

Queue CreateQ(max_queue_size) ::=

create an empty queue whose maximum size is

max_queue_size

Boolean IsFullQ($queue$, max_queue_size) ::=

if(number of elements in $queue == max_queue_size$)

return *TRUE*

else return *FALSE*

Queue AddQ($queue$, $item$) ::=

if (IsFullQ($queue$)) $queue_full$

else insert $item$ at rear of $queue$ and return $queue$

Abstract Data Type of queue (Cont.)

```
Boolean IsEmptyQ(queue) ::=  
    if (queue == CreateQ(max_queue_size))  
    return TRUE  
    else return FALSE  
Element DeleteQ(queue) ::=  
    if (IsEmptyQ(queue)) return  
    else remove and return the item at front of queue.
```

Implementation 1: using array

S.Najjar.G@Gmail.com

```
Queue CreateQ(max_queue_size) ::=  
# define MAX_QUEUE_SIZE 100/* Maximum queue size */  
typedef struct element{  
    int key;  
    /* other fields */  
};  
element queue[MAX_QUEUE_SIZE];  
int rear = -1;  
int front = -1;  
Boolean IsEmpty(queue) ::= front == rear  
Boolean IsFullQ(queue) ::= rear == MAX_QUEUE_SIZE-1
```

Implementation 1: using array (Cont.)

Add to a queue

```
void addq(int rear, element item)
{
    /* add an item to the queue */
    if (rear == MAX_QUEUE_SIZE-1) {
        queue_full( );
        return;
    }
    queue [++rear] = item;
}
```


Implementation 1: using array (Cont.)

Delete from a queue

```
element deleteq(int front, int rear)
{
    /* remove element at the front of the queue */
    if ( front == rear)
        return queue_empty( );    /* return an error key */
    return queue [++ front];
}
```

problem: there may be available space when
IsFullQ is true I.E. movement is required.

Solution: Circular Queue

Implementation 2: circular queue

To resolve the issue of moving elements in the queue, circular queue assigns next element to $q[0]$ when

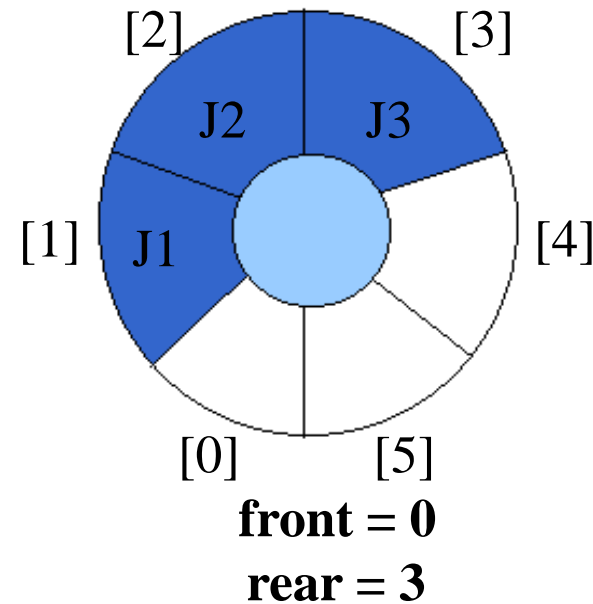
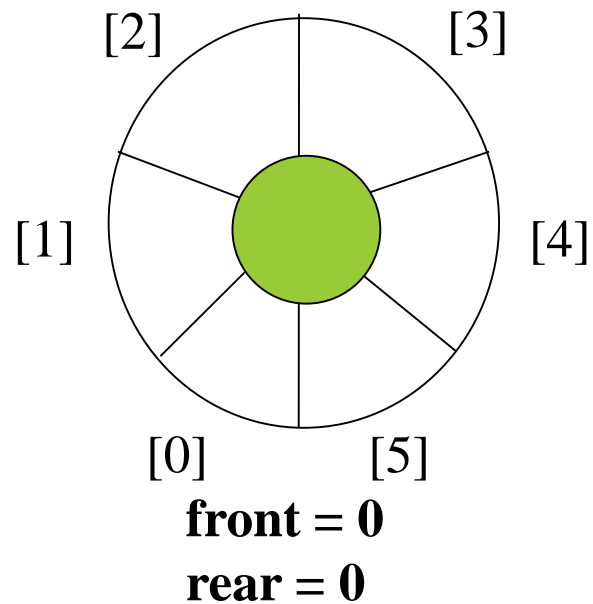
$\text{rear} == \text{MaxSize} - 1$.

front: one position counterclockwise from the first element

rear: current end

Implementation 2: circular queue (Cont.)

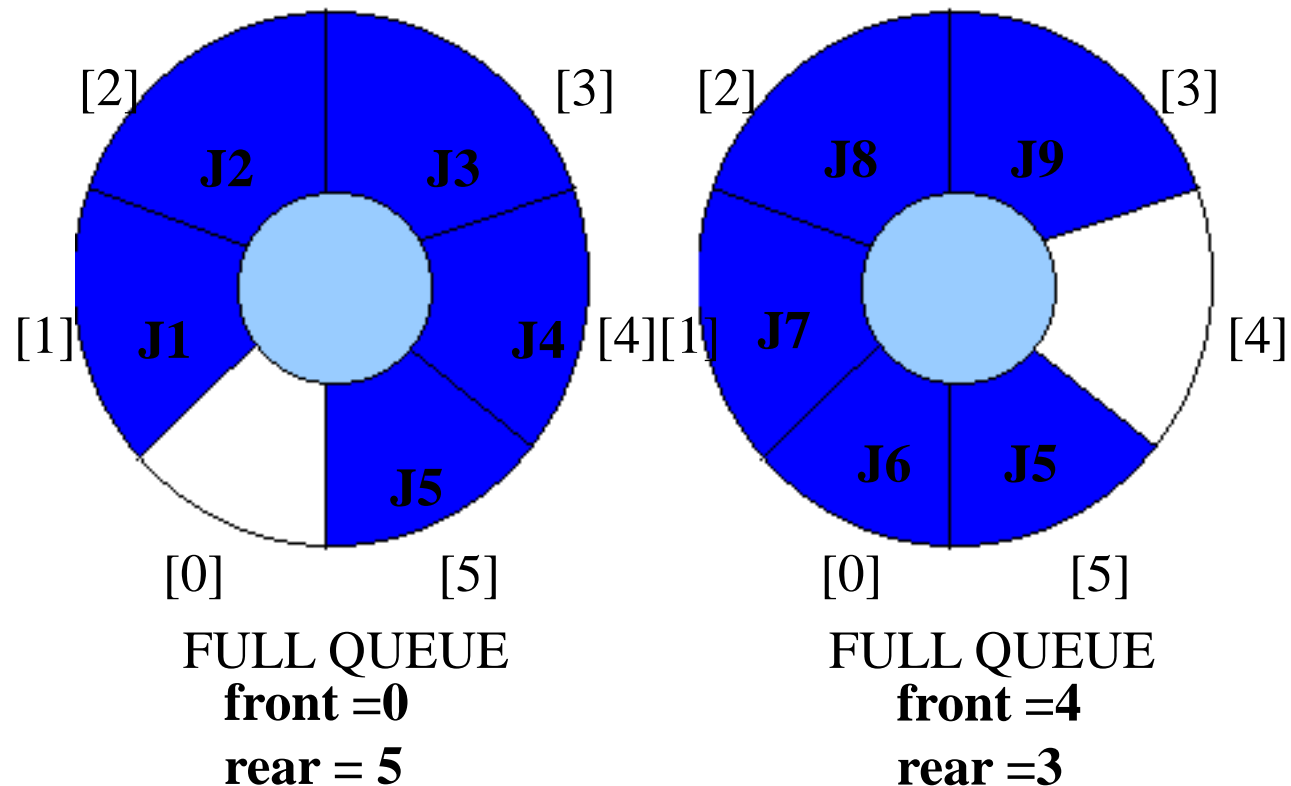
EMPTY QUEUE

Implementation 2: circular queue (Cont.)

Problem: Queue is empty when $\text{front} == \text{rear}$. But it is also true when queue is full. This will be a problem.

Solution: one space is left when queue is full

Implementation 2: circular queue (Cont.)

Add to a circular queue

```
void addq(int front, int rear, element item)
{
    /* add an item to the queue */
    if (front == (rear + 1) % MAX_QUEUE_SIZE)
    {
        queue_full(); /* print error */
        return;
    }
    rear = (rear + 1) % MAX_QUEUE_SIZE;
    queue[rear] = item;
}
```

Implementation 2: circular queue (Cont.)

Delete from a circular queue

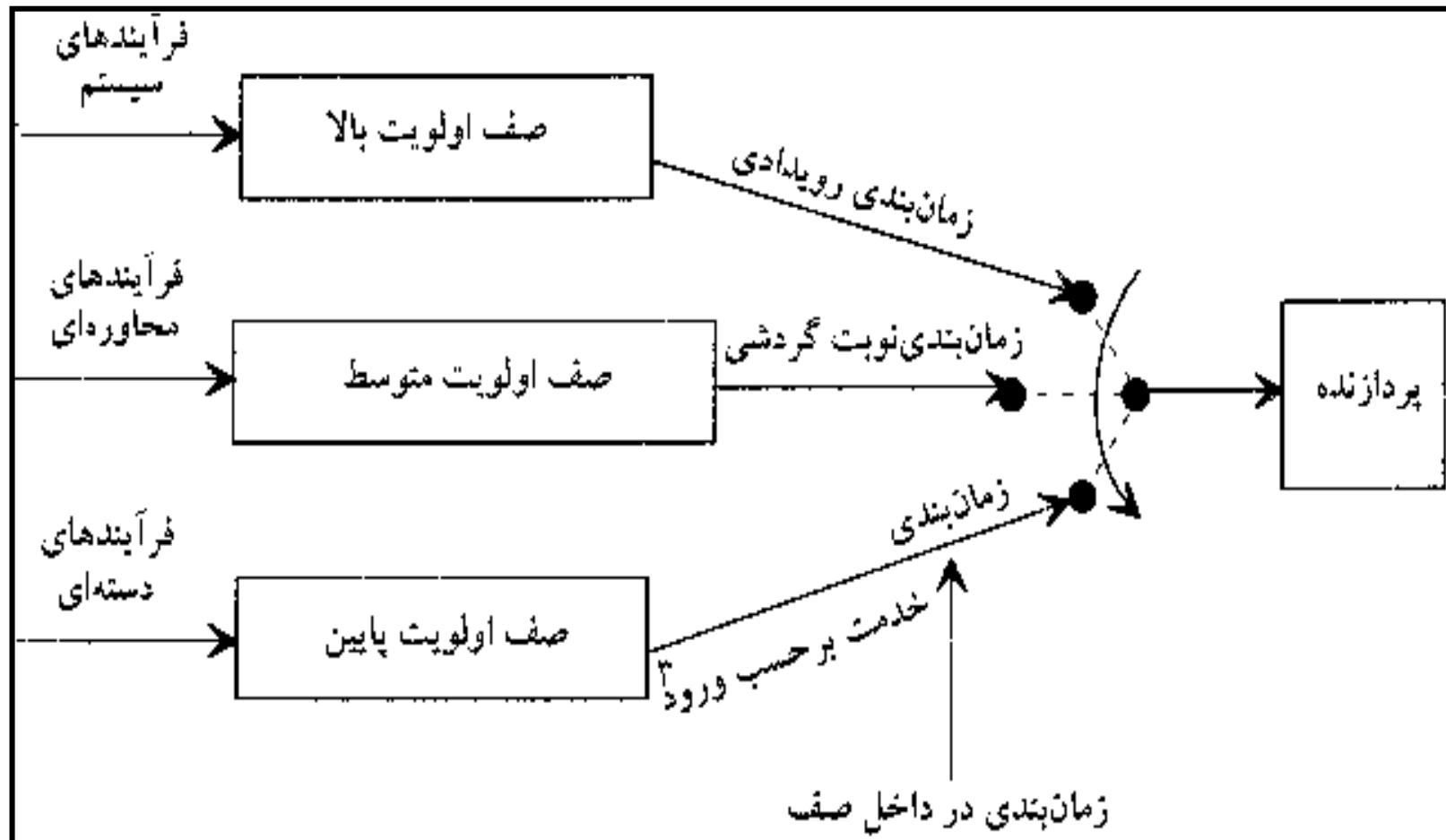
```
element deleteq(int front, int rear)
{
    element item;
    /* remove front element from the queue and put it in item */
    if (front == rear)
        return queue_empty( ); /* queue_empty returns an error key */

    front = (front+1) % MAX_QUEUE_SIZE;
    return queue[front];
}
```

کاربردهای صف

- صف کاربردهای زیادی در علم کامپیوتر دارد. یکی از کاربردهای مهم صف در **شبیه‌سازی** است.
- کاربرد مهم دیگر صف، در پیاده سازی جنبه‌های مختلف **سیستم عامل** است. محیط چند برنامه ای، برای کنترل برنامه ها از چندین صف استفاده می‌کند.

کاربردهای صف

Home Work 5

S.Najjar.G@Gmail.com

- الگوریتم **صف خطی** را با استفاده از آرایه در یکی از زبانهای برنامه نویسی پیاده سازی و مثالی روی آن اجراء نمایید.

Home Work 6

- الگوریتم **صف حلقوی** را با استفاده از آرایه در یکی از زبانهای برنامه نویسی پیاده سازی نمایید و با اجراء آن مثالی را تست کنید.